

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Behandelend ambtenaar: G. Grooteboer Registratienummer: 20.01505
Afdeling/cluster: BORG-REAL / REAL
Portefeuillehouder: F.A.J. Buijtelaar

Onderwerp:

Delegatie van de bevoegdheden artikel 9 en 11 Wegenwet van raad aan college

Voorgestelde wijze van afdoening:

Na instemming met ons voorstel zal het besluit worden bekendgemaakt in het digitale Gemeentebblad en treedt dan de dag erna in werking.

Beslispunten:

1. de bevoegdheid van de raad om wegen aan de openbaarheid van het verkeer te onttrekken, te delegeren aan het college

Inleiding

Op grond van artikel 9 van de Wegenwet is de gemeenteraad bevoegd om een weg aan het openbaar verkeer te onttrekken. Artikel 11 van de Wegenwet bepaalt dat iedere belanghebbende bij een weg het recht heeft een verzoek te doen om toepassing van artikel 9 Wegenwet.

De procedure om een ontwerp-voorstel ter vaststelling in de raad te krijgen kost administratief relatief veel tijd en capaciteit. Formeel moet zowel voor het ter inzage leggen van een voornemen tot onttrekking als voor het onttrekkingsbesluit zelf een raadsbesluit worden genomen. Dat eerste deel laten wij in onze praktijk al achterwege met het motief dat dit volgens ons zou kunnen vallen onder de bevoegdheid van ons college om besluiten van de raad voor te bereiden.

Onttrekking van wegen aan de openbaarheid gaat vaak over kortere stukjes weg, die geen enkele rol meer hoeven te vervullen in de openbaarheid van het verkeer. Vaak worden ze dan ook verkocht of zijn al in eigendom van particulieren. Ook komt het voor bij reconstructies, zoals bij de Weiteringzathe in Borger, waarbij door de bouwlocatie en aanvullende inrichting van het plein een strookje van de Bergmans Beinsstraat kwam te vervallen. Ook toen was een raadsbesluit vereist om dat kleine stukje aan de openbaarheid te onttrekken, terwijl het bestemmingsplan de ontwikkeling al mogelijk maakte. Wordt het echter achterwege gelaten bestaat het risico, dat een bezwaarmaker tegen bouwprojecten daar op wijst en het alsnog moet plaatsvinden met vervelende mogelijke vertragingen vandiën.

De procedure bij de raad neemt een aantal maanden in beslag. Dit is lang in verhouding met veel andere besluitvormingstrajecten, die vaak parallel aan onttrekking verlopen. Zoals verkoop van stukjes weg, verlening van omgevingsvergunningen e.d., ten aanzien

waarvan ons college bevoegd gezag is. Die besluiten zijn ook nog eens grotendeels, op grond van ons Mandaatbesluit, gemandateerd aan de Afdelingsmanager, waardoor de doorlooptermijnen nog korter zijn. Dat staat in schril contrast met de procedure die voor onttrekking gevolgd moet worden. Wij achten het daarom wenselijk de bevoegdheid van uw raad te delegeren aan ons college. Verkorting van alle procedures draagt bij aan een efficiëntere/slagvaardiger behandeling en snellere besluitvorming. Ons college wordt door delegatie dan wel volledig verantwoordelijk.

Onttrekking aan de openbaarheid is ook geen doel op zich. Het valt vaak samen met andere wensen, van zowel particulieren als gemeentebestuur zelf (reconstructies), waarover uw raad bij vaststelling van bestemmingsplannen al een oordeel heeft kunnen vormen. Delegatie past naar onze mening in dat opzicht ook goed in de doelstelling van de Wet dualisering gemeentebestuur. De gemeenteraad kreeg met die wet voornamelijk kaderstellende taken en bevoegdheden en controlerende taken werden versterkt. De in de Gemeentewet opgenomen bestuursbevoegdheden werden bij het college van B&W geconcentreerd. Een individuele onttrekking aan de openbaarheid lijkt ook meer op een dergelijke bestuursbevoegdheid. De Wegenwet is een oude wet uit 1930 en is sindsdien slechts op onderdelen aangepast vooral in overeenstemming met de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

In artikel 10:15 Algemene wet bestuursrecht (Awb) is vastgelegd dat "delegatie slechts geschiedt indien de bevoegdheid daartoe bij wettelijk voorschrift is voorzien".

Deze wettelijke grondslag wordt gevonden in artikel 156 Gemeentewet. Hierin is de mogelijkheid gecreëerd voor de raad om bevoegdheden over te dragen aan het college, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet.

Door de Raad van State is in de uitspraken 200605605/1 en 200605605/2 (LJN: AY9389) bepaald dat de bevoegdheid tot het onttrekken van een weg aan de openbaarheid geen betrekking heeft op belangrijke elementen van de verhouding tussen de raad en het college. De aard van deze bevoegdheid verzet zich daarom niet tegen delegatie, aldus de Voorzitter. Een delegatiebesluit is een Algemeen Verbindend Voorschrift (AVV of wet in materiële zin). Bezwaar en beroep daartegen is uitgesloten (artikel 8:2 Awb). Overigens zal in een later stadium bij verdere aanpassing van de Omgevingswet de bevoegdheid tot onttrekking aan de openbaarheid van wegen waarschijnlijk bij burgemeester en wethouders komen te liggen, zodat e.e.a. in de nabije toekomst gewoon wettelijk zal zijn geregeld. Dat kan nog een aantal jaren duren voor het zover is.

Aanvulling in relatie met mogelijke gevolgen Integraal Beleid Openbare Ruimte (IBOR)

Als uitvloeisel van bijvoorbeeld het IBOR kan het zijn dat er een inventarisatie komt van wegen, die naar de mening van ons college aan de openbaarheid van het verkeer kunnen worden onttrokken. Een dergelijke inventarisatie kan als beleidsrapport ter vaststelling aan uw raad worden voorgelegd en kan er over worden gediscussieerd. Daarmee houdt u over belangrijkere wegen uw kaderstellende bevoegdheden en invloed. De daadwerkelijke procedure tot onttrekking wordt dan echter vervolgens door het college uitgevoerd. Dat zal dan nog steeds een snellere procedure zijn, omdat wij bij zienswijzen de Nota zienswijzen opstellen en er vrijwel direct over kunnen beslissen.

Beoogd effect

Het versnellen van de procedures. Onttrekkingsbesluiten kunnen sneller genomen worden en bezwaren hiertegen kunnen sneller afgehandeld worden, de doorlooptijd wordt aanmerkelijk verkort. Door delegatie ontstaat een efficiëntere en snellere afdoening, omdat het college de bevoegdheid onder eigen verantwoordelijkheid

uitoefent. De procedure komt dan ook meer in overeenstemming met andere besluitvormingsprocedures, waarmee onttrekking vaak samenhangt. Het past ook in ons beleid van slagvaardig handelen en verantwoordelijkheden lager in de organisatie te leggen in die gevallen waarin dat verantwoord is.

Argumenten

- 1.1. *Delegatie bevordert een efficiënte en vlotte afdoening van onttrekkingszaken*
Agendering bij de raad duurt lang, ook in verband met frequentie van vergaderen. Dat komt de procedure tot onttrekking niet ten goede. Bij delegatie zal de procedure veel korter worden doordat het college elke week besluiten neemt. Het is daarom wenselijk de mogelijkheden die door de wetgeving worden geboden tot overdracht van deze bevoegdheid aan het college te benutten. De procedure wordt drastisch verkort en uw raad wordt ontlast, maar behoudt bij belangrijke onttrekkingen kaderstellende mogelijkheden (zie hiervoor).
- 1.2. *Delegatie past in ons beleid verantwoordelijkheden lager in de organisatie te leggen*
In de gemeente Borger-Odoorn geldt het beleid dat verantwoordelijkheden zo laag mogelijk neergelegd worden in de organisatie. Dat is tot uitdrukking gekomen in het Mandaatbesluit, laatstelijk gewijzigd 2020. Hoewel delegatie wezenlijk anders is als mandaat past het wel in de doelstelling bevoegdheden, die ervoor in aanmerking komen, lager in de organisatie te plaatsen. Ook ter wille van slagvaardig handelen en snellere procedures.
- 1.3. *Emmen heeft ook gebruik gemaakt van delegatie*
Wellicht een minder relevant argument, maar in BOCE verband heeft bijvoorbeeld in Emmen deze delegatie ook plaatsgevonden, vanuit dezelfde motieven.

Kanttekeningen

- 1.1. *De raad kan de gedelegeerde bevoegdheid niet zelf meer uitoefenen*
Delegatie is het overdragen van de bevoegdheid aan een ander orgaan dat de bevoegdheid onder eigen verantwoordelijkheid gaat uitoefenen. Niet alleen de bevoegdheid maar ook de verantwoordelijkheid wordt gedelegeerd. De raad kan wel een besluit nemen de delegatie terug te nemen. Wanneer de Wegenwet wordt opgenomen in de Omgevingswet zal de bevoegdheid wettelijk worden toegekend aan het college van burgemeester en wethouders.
- 1.2. *Lopende procedures worden nog op de oude wijze afgedaan*
Er loopt nog een procedure met betrekking tot onttrekking van een stukje van de Borgerderweg in Odoorn (t.h.v. afslag Exloo N-34). Het voornemen daartoe is gepubliceerd en zal na beëindiging van de ter inzagetermijn nog ter vaststelling aan uw raad worden voorgelegd. Het kan zijn, dat voordat u besloten heeft en het besluit in werking is een nieuw geval op verzoek aan de orde is. Ook dat zal nog door uw raad moeten worden beoordeeld. De kans erop achten wij gering.

Financiën

Delegatie brengt geen kosten met zich mee. Er zal eerder sprake zijn van lagere kosten per procedure, gerekend naar tijdsbesteding en in te zetten capaciteit.

Communicatie

Tegen uw besluit is geen bezwaar en beroep mogelijk. Het kan worden aangemerkt als algemeen verbindend voorschrift. Na vaststelling wordt het besluit bekend gemaakt in het digitale Gemeentebblad en treedt dan de dag na bekendmaking in werking.

Uitvoering

Na publicatie van het besluit in het digitale Gemeentebblad zal ons college gebruik maken van de ons dan toegekende delegatie met inachtneming van hetgeen in dit voorstel is uitgelegd.

Bijlage

-ontwerp-raadsbesluit Corsanr. 20.01507

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,
de secretaris, de burgemeester,

drs. D.C Rensen

mr. J. Seton